

GENERALITAT DE CATALUNYA

PRESIDÈNCIA

COMISSARIAT DE PROPAGANDA

Avinguda 14 d'Abril, 442 bis

: BARCELONA

: Telèfon 82215

Núm. 1.

Butlletí especial 3 juny 1937. per als catalans absents de la patria.

ALS CATALANS

ABSENTS DE LA PATRIA.

*** © ***

Poques setmanes després de la sublevació militar, feixista a Catalunya i terres ibèriques, el Casal Català de Buenos Aires s'adreça al Govern de Catalunya posant de manifest que a l'Argentina, tota la gran premsa estava al costat del govern facciós de Franco i publicava tota mena de propaganda de Burgos i Salamanca boicotejant descaradament les notícies del Govern lleial de la República. Demanava el benemerit Casal Català, la traïda mesa de notícies i propaganda per tal de neutralitzar les falsetats del contraris.

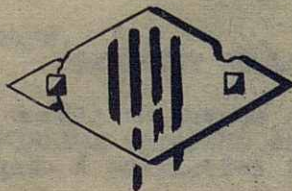
El Govern de Catalunya per mitjà de la Comissaria de Propaganda, organitzà ràpidament un servei de propaganda a tot Sud Amèrica, enviant notícies i material de propaganda per avió, i els Casals i Centres Catalans de Buenos Aires, Montevideo i Santiago de Xile, escamparen pels periòdics i publicaren en butlletins que editaren i finançaren, tot el que rebien de la Metròpoli.

Avui la Comissaria de Propaganda inaugura aquest Butlletí setmanal, que serà tramès també per avió a totes les entitats catalanes de tota l'Amèrica i d'altres països del món.

Al saludar als nostres germans axiliats havem de remarcar el nostre pregó agraiment per la col.laboració que des del primer moment han donat a la nostra lluita per la llibertat dels pobles ibèrics i la desfeta dels feixismes europeus invasors.

Tasca de recaptar de cabals per a les víctimes de la lluita, de recollida de queviures i de medicaments, i tasca eficient prop dels pobles i governs de llur residència per tal de recollir simpaties i ajut per a la causa de la llibertat del poble català i dels demès pobles germans d'Iberia.

Ara, amb l'eixida setmanal regular d'aquest nou Butlletí, sabreu encara superar-vos i conquerir noves adhesions, simpaties i col.laboracions a la nostra causa de llibertat ibèrica i de pau mundial.

ALLES NEGRES DAMUNT CATALUNYA.

Obertes les portes de Mallorca pels militars sublevats al feixisme italià, aquest construí dins l'illa, moderníssims aeròdroms que foren dotats de tots els avenços en materia d'aviació i que es convertiren en bases formidables de nombroses esquadretes d'avions de caça, bombardeig, exploració, etc.

Les costes catalanes i la nostra reraguarda interior defensada pel front d'Aragó, foren totseguit amenaçades per aquesta força aèria feixista que comença a actuar cercant la desmoralització de la nostra reraguarda per mitja de la crudeltat i el terror, destruir les nostres vies de comunicació amb França i amb el Front d'Aragó, parilitzar les nostres indústries de guerra i contribuir al projectat bloqueig marítim dels nostres ports.

Els propòsits eren audaciosos i complets, però l'aviació italiana no ha sabut fins ara concebre un pla eficaç d'execució ni ha demostrat prou coratge i decisió, mètode i constància, per executar-lo.

La manca de coratge, els ha fet sempre actuar protegits per la boira marina, i la por als nostres caçes i fortificacions de costa els força a tirar llurs bombes explosives i incendaries sense entretenir-se a precisar els objectius, llençant-les a la tum-tum ràpidament. Es per això que els danys efectius han estat fins ara quasi nuls i que solament puguin comptar a llur favor la destrucció de cases particulars i un cert nombre de víctimes entre la població civil.

Han fracassat tots llurs propòsits. La reraguarda, no solament conserva el seu alt esperit de resistència i ajut al front, sino que creix la seva moral i s'enforteix la seva voluntat de resistència i victòria.

Els aviadors italians, actuen solament per sorpresa i fugen precipitadament i vergonyosa en apareixer els caçes lleials que decidits i coratjosos cerquen combat.

Port-bou i Culera n'han sofert amb estoïcisme admirable, repetits atacs amb víctimes i runes. Girona i Celrà els han vist escapar enfolllits davant la gosadia dels nostres. Palamòs, Blanes on fou ametrellada la gent pels carrers; Mataró, Badalona repetidament castigada pels assassins negres de l'aire, en les seves populoses barriades apartades de tot objectiu militar; Gremat del Besòs, Sabadell, Vendrell, Calafell, Altafulla, Reus, Constantí, Borges del Camp, Tarragona, Tortosa, Flix on bombardejaren Hospitals de Sang, Casp, Lleida, Seròs, Capdella, Tremp i Barcelona que en dos bombardeigs per sorpresa, vege caure víctimes innocents, dones, vells i criatures i enrunades cases de llars humils en les seves denses barriades obreres de la Barceloneta, Poble Sec i Les Dressanes.

Arriben sigilosament amagats en la boira marina o protegits pels núvols baixos en hores matinals, descarreguen precipitadament llurs bombes i metralla i fugen desaparellats en cursa folia en veure acostar-se els caçes lleials que es precipiten damunt d'ells en cerca de combat. Deixen una estela de sang i de dolor i d'odi, i cuiten a posar-se sota la protecció dels aeròdroms i bateries faixistes mallorquines.

Han retornat superats, els temps de barbarie. Atila ha trobat èmuls i defensors que preconitzen, damunt d'una Revista militar alemana, l'atac crudel i sanguinari a les ciutats obertes i l'assassinat de la població civil sense tenir en compte edats ni sexes.

MENORCA AVANÇADA DE LA LLIBERTAT.

Sublevada la guarnició de Mallorca i sotmesos els nostres germans de l'illa Daurada al jou feixista militar recolzat per la marina de mussolini que assassinà l'alcalde de Palma i centenars de ciutadans per

satisfereix odís de Joan March el bandoler pirata i del bisbe inquisidor de la capital, a menorca, la catalana, els soldats i classes ajudats per la guàrdia civil i el delegat del governador, emprisonaren els oficials que es sublevaren i enviaren un telegrama d'adhesió al govern llegendari del poble.

Amb coratge i decisió exemplar, menorca organitzà la resistència al moviment facciós i ordenà la seva vida.

Movilitzaren tota la població civil. Els joves i els apòstols, engroixiren els rengles de l'exèrcit de la llibertat. Els de més edat es dedicaren a treballs de fortificació i defensa i els demés al conreu dels caps.

L'actual President de la República Azana, quant fou ministre de la guerra, armà magníficament aquesta illa d'alt valor estratègic i d'ençà del 20 de juliol Menorca es l'avançada de la República i de Catalunya en el Mare Nostrum.

D'allí sortí l'heroic capità Bayo a la reconquesta de Eivissa i de Mallorca, i quant per necessitats de la guerra, els catalans comandats per Bayo, hagueren d'abandonar Mallorca, resistí Menorca coratjosament el veïnatge dels vaixells de guerra, dels avions i de les tropes feixistes italianes que han fet de l'Illa de la Calma, una trepidant base nava i aèria del feixisme internacional.

No s'atreveixen ni s'atreviran tampoc a posar la planta menorquina. Han però assajat de bloquejar-la per mar i aire, però tota la població movilitzada augmentà des del primer dia la superfície dels camps conreats i així com abans no collia més que per al consum de vuit mesos, ara collirà per a tot l'any i li quedarà una reserva per a tres mesos més. El seu port, es refugi i ajut dels vaixells ibèrics i contra els atacs criminals de l'aviació han construït refugis per a les dones i els infants.

La bandera de la llibertat oneja ben alta i ben ferma en la capital de l'illa germana que es el guaita que vigila i la força que s'oposa a tot intent feixista dels botxins de Mallorca que pretengués llençar forces armades a les costes germanes de Catalunya i València.

ACTUACIO DELS CATALANS ABSENTS DE LA PATRIA.

El Casal Català de Buenos Aires, commemorà el sisè aniversari de la proclamació de la República Catalana, acompanyat de totes les altres entitats i institucions catalanes, basques i gallegues de la Capital Argentina. Hi assistí una multitud enfervorida pels ideals de llibertat dels pobles ibèrics. Enmig de clamoroses ovacions, s'acordà enviar l'adhesió de tots els assistents al Govern de la Generalitat en la persona del President de Catalunya Lluís Companys, que fou signada també pels representants de les entitats basques i gallegues.

Heus-ací el text d'aquesta lletra:

Buenos Aires, 17 d'Abril de 1937.

Senyor

Lluís Companys,

PRESIDENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA.

El Casal Català de Buenos Aires, en commemorar el fet de la proclamació de la REPUBLICA CATALANA en el seu 6^è Aniversari, ha recordat la vostra abnegada i patriòtica tasca pel bé de Catalunya.

Es un deure exoressar-vos en nom de tots els presents en aquest acte i dels socis del Casal, adhuc dels representants dels centres nacionalistes baskos i gallecs, la nostra més ferma adhesió a l'homenatge del qual us heu fet mereixedor darrerament i que tingué lloc el 14 d'Abril, data que recorda aquella gloriosa jornada de la qual Vos amb la vostra actuació en sou el més ferm defensor.

Pel "Casal Català".

J. Cabré.
secretari.

R. de Fortuny.
president.

Acció Nacionalista Baska.
Jesus de Zabala.

Societat Gallega "Pondal".
M. Da Presa.

Delegació Associació Protectora
de l'Ensenyança Catalana.
L. Ruiz Folguera.

Comité "Llibertat".
Pere Seras.

Revista "Ressorgiment".
H. Nadal i Mallol.

"L'Hora Catalana".
Ramon Escarra.

Revista "Catalunya".
R. Girona Ribera.

Periòdic "A. Fouce".
R. Illacs.

També fou tramesa una salutació de tots els assistents al Govern Basc, en la persona del seu president J.M. Aguirre.

Els catalans absents de la pàtria ajudaren eficaçment els seus germans de la Metròpoli en llur resistència i combat contra la Dictadura feixista de Primo de Ribera que trepitjà tots els drets nacionals i democràtics de la nostra terra. Contribuirem a l'emprestit Pau Claris que llança el comité català de Paris, presidit pel plorat apòstol de les nostres llibertats Francesc Macià. L'ur aportació en entusiasme i cabals, depassà la dels catalans peninsulars.

Ara, de nou, els catalans absents de la pàtria, s'han posat resoltament al costat del Govern de Catalunya i dels seus germans de la Metròpoli, en la cruenta lluita llur contra els militars feixistes sublevats i llurs bàrbaros còmplices els esclaus de Hitler i Mussolini.

De tot Amèrica ens plouen adhesions i ens innoven plans, actes, subscripcions i propaganda, duts a terme amb patriòtic entusiasme i humanitària tasca en prò de la causa de la llibertat que avui Catalunya defensa amb l'heroisme i el sacrifici dels seus fills.

Recollim avui, la tasca dels catalans de New-York City, Agrupats en dos comitès - el Comité Català Antifeixista i el Catalanian's Committee - es posaren en contacte amb la Comissaria de Propaganda de la Generalitat, i començaren una intensa campanya per la gran República nord-americana, enviant noves i comunicats, articles i material gràfic, a la gran premsa autòctona per tal de combatre la pèrfida i descarada propaganda dels facciosos. La Comissaria de Propaganda recull en els seus arxius, bon nombre d'articles favorables a la nostra causa, publicats en els millors diaris i revistes gràfiques dels Estats Units i inspirats pels butlletins i "Catalonian's Letters" que publiquen aquests abnegats patriotes germans nostres, reduint les seves hores de descans després de la feina quotidiana particular, per tal de contribuir a la victòria i a la llibertat del nostre poble i els pobles germans d'Iberia. El "New York Times" el més gran diari newyorki i "Life" la gran revista setmanal nordamericana i molts d'altres periòdics importants, han reproduït i escampat els articles i notícies fornits per aquests butlletins tramesos a totes les publicacions del país.

Han influït fortament en l'opinió favorable del poble nord-america envers la nostra terra, captant la simpatia i l'ajut d'escriptors, savis i artistes angloamericans. Han distribuït a les Universitats, Biblioteques publiques i entitats científiques com la "Public Library" de New-York i la "Geographic Society" nordamericana, llibres i publicacions catalanes trameses pels nostres organismes similars, i escampat pel poble tota mena de propaganda editada per aquesta Comissaria.

En la recapta oberta per ajudar als seus germans de la Metròpoli, compten ja actualment amb unes 2000 Ptes. mensuals i confien augmentar considerablement aquest ajut.

Els catalans de la Metròpoli, saluden enfervorits aquests abnegats germans nostres al crit de Visca Catalunya! Visca la Llibertat!

***

NOTICIARI

Catalunya aquests dies ha sentit amb mes intensitat que mai la guerra. Dissabte mati a les 3 40, fou bombardejada per sorpresa Barcelona per 7 Junker de bombardeig vinguts de Palma. Tiraren bombes explosives de 70 a 250 kilos en gran nombre. Es dividiren en patrulles. Un anà a la Barceloneta; Un altre al Poble Nou; Dos a Sants i els altres per l'eixampli, Snt Andreu i Coloma de Gramenet. El bombardeig durà 10 minuts escassos. Causaren 65 morts i 143 ferits; Esfondraren diverses cases: Quatre a la Barceloneta; tres al Poble Nou; dues prop de la Laietana, la Caixa de Pensions per a la Vellesa rebé els efectes d'una bomba que esclatà al carrer. Quedaren trancats tots els vidres, rebentades unes portes i caiguts i desfets uns armaris i mobles que feriren dos empleats nocturns. Les bombes incendiàries cremaren una fàbrica de teixits. El bombardeig fou fet ràpidament i sense altre objectiu determinat que produir víctimes i pànic. La majoria de bombes caigueren al mig dels carrers i moltes no explotaren. En caigueren una al pont de Marina damunt les vies de l'estació del Nord. Foradà el pont - un metre de diàmetre - i ferí uns ferroviaris propers. També en caigueren dues sense causar danys a la via ferrada del carrer d'Aragó, al nivell d'Aribau i de Casanoves. Un avió fou encalçat per un dispar d'una bateria aèria. Deixà una estela de fum i capolà al mar a quatre milles de Barcelona. La nostra ciutat, admirable de serenitat, condemna el criminal sagnant i inútil atac contra la població civil i es redreça mes decidida que mai al costat del Govern de Catalunya per la victòria final. Criatures i dones foren les víctimes mes nombroses. Els nostres caces per seguir als covards avions, que fugiren velogment després de alleujar-se a la tum-tum de llur carrega entorpidora. *--Dilluns al matí fou torpedinat per un submarí italià, el vaixell Ciutat de Barcelona. S'enfonzà ràpidament i s'ofegaren 50 passatgers, essent recollits tripulants i passatgers ferits, pels pescadors de Malgrat i altres pobles costers. El mateix submarí torpedinà sense assolir els seus objectius, el vaixell petroler "Torroza" a l'altura de Calella. El vaixell es ja arribat al nostre port. *Un torpede recollit a la platja de Calella es de fabricació italiana. *--Diumenge nit, un submarí italià, tirà vint-i-cinc canonades contra el pallebot Granada a l'altura de Salou, causant-li un mort i dos ferits en la seva tripulació. Portava un carregament de ciment destinat a Alacant. *--Dilluns al capvespre, cinc trimotors de bombardeig Junker, foren sorpresos a quatre milles de Tarragona per un caça lleial. Tres dels trimotors llençaren llurs bombes al mar i fugiren vers Palma. Els altres dos, entaularen combat amb el nostre caça que fou abatut i fugiren també mar endins. L'heroisme dels tripulants del caça, evità un projectat bombardeig que hauria costat segurament moltes víctimes. *--El Front d'Aragó en plena orga =

nització militar, continua barrant el pas a l'enemic, i no tardarà degudament municionat i proveït de material de guerra i transports, suficient i modern, a emprendre l'ofensiva decisiva. El President Companys afirma dimencres: Catalunya ha d'ésser la que doni el cop mortal al feixisme invasor.

*--La situació militar es bona. Als fronts de Guadalajara i Guadarrama, ofensiva lleial victoriosa, i a Bilbao ha estat ja aturada l'ofensiva feixista, començant els bascos a reconquerir posicions perdudes. *--Internacionalment estem en un punt crucial. Les canonades d'Almeria han estat sentides en tots els pobles europeus. Els medis diplomàtics dels Governos del vell Continent fan el sord i el distret endebades. Ibèria esta tota dempeus i la seva actitud i les seves victories, tornaran l'oïda i l'atenció a les potències europees, esperonades per llurs pobles que aborreixen els feixismes. *--Catalunya no descura tampoc el camp internacional.

*--La Conselleria de Proveïments, ha acordat estendre el racionament dels queviures que ja practica a la nostra ciutat fa una mesos, als demes pobles de Catalunya, ordenant a tots els Ajuntaments que reparteixin

les targes corresponents a cada família. *--Als fronts de Madrid hi lluiten actualment 35000 soldats de l'Exèrcit regular català. *--L'existència de nombrosos refugiats evadits d'altres terres ibèriques en tot el territori català, ha produït alguns casos de verola, enfermetat que ja havia pràcticament desaparegut de la nostra terra. Els serveis de Sanitat del nostre Govern han però actuat amb tota energia, rapidesa i eficàcia, que han isolat i reduït tots els focus, evitant tota propagació d'aquest flagell. Així mateix en el desordre de tota revolució, s'havien produït al principi, alguns casos de ràbia arreu de Catalunya, però les mides enèrgiques dels serveis sanitaris, han tallat radicalment la propagació de tan terrible epidèmia, tornant a la normalitat. *--Una nota feta pública per la Conselleria de Proveïments, afirma que les 30000 tones de blat actualment a la seva disposició, son suficients per a les necessitats del poble català fins a la proxima collita i que dintre breus dies serà repartida diàriament la quantitat de 200 grams de pa per persona que ara es dona dia si i dia no.

*--Continua l'abundància de patates i verdures i arriba suficient carn congelada. Escasseja l'oli i el sucre i el carbó vegetal. *--El President de Catalunya, digué als periodistes el dimarts comentant la situació política: Els que s'entestin a enfortir una posició partidista o d'organització fora de les normes del govern o coaccionar-lo, han d'ésser reduïts. El desarmament a la rera guarda ha d'ésser realitzat totalment. --Després afegí: Catalunya repugna les violències i es bona política de defensa i de responsabilitat antifeixista, l'exaltament patriòtic de les virtuts recials del nostre poble. *--La situació es d'absoluta normalitat en tot Catalunya.

Continua el desarmament per la policia i els Ajuntaments. Prop de Girona a Aiguaviva, s'han trobat amagats, gran quantitat de fusells metralladores, mosquetons, caixes de bombes de ma i gran quantitat d'explosius, que la policia recollí amb diversos camions. *--El Concell de la Generalitat de dimarts, disposà un ascens a les forces de Seguretat i Assalt de Catalunya. Acordà que les col·lectivitzacions imposades per coacció, han de denunciar-se i afirmà, que l'ajut que presta al Govern l'opinió pública, ha permès d'arribar a l'actual situació de visible i pública normalitat i confiança.

*--Aquesta tarda comença la Fira del llibre d'enguany. Tenen parades, a mes de les llibreries, Ajut Infantil, el benefici de la venda del qual, engroï xirà la recaptar per a la "Ciutat dels Infants" que està bastint a Puigcerdà pels orfes i refugiats de guerra; alguns partits polítics i el comitè de catalanització que te tres stands a les Corts Catalanes entre Passeig de Gràcia i la Rambla de Catalunya. Durarà fins dissabte al vespre.

*--Estem en plena setmana Pro Euzkadi que promet superar l'entusiasme i el rendiment de la setmana de Madrid.

